

An analysis of sports tourism based on approaches and trends

Yaghoub Norouzi¹, Jafar Ebadollah Amoughin², Fatemeh Karbin Ashtiany³

- 1- Professor of Knowledge and Information Science, Department of Knowledge and Information Science, University of Qom, Qom, Iran. ynorouzi@gmail.com
- 2- Associate Professor of Knowledge and Information Science, Department of Knowledge and Information Science, University of Qom, Qom, Iran. ebadollah2005@gmail.com
- 3- Corresponding author, MSc in Knowledge and Information Science, Department of Knowledge and Information Science, University of Qom, Qom, Iran. Email: fa.karbin1379@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received 28 April 2025
Received in revised form 02
May 2025
Accepted 02 May 2025
Available online 02 May 2025

Keywords:
sports tourism,
scient metrics,
visualization,
scientific publications,
web of science.

ABSTRACT

Objective: This research aims to provide an analytical study on sports tourism based on approaches and trends.

Method: This is applied research conducted using a scient metric approach. The statistical population consists of 663 records, with no specific sampling method employed, and all records were examined. Data were extracted from the advanced search section of the Web of Science citation database. Scient metric software such as VOSviewer, UCINET, BibExcel, and Excel were used for data analysis and map visualization.

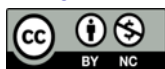
Results: The findings revealed a total of 663 information records related to sports tourism indexed in the Web of Science citation database. Among the authors, T. Hinch ranked first with 13 publications and an h-index of 5. The United States ranked first among countries with 132 information records, and the year 2024 ranked first among years with 62 information records. Furthermore, Taylor & Francis is the leading publisher in this field, with 144 scientific records. The keyword "sports tourism," with a frequency of 227, is the most frequently used keyword. The pair "Hospitality, Leisure, Sport & Tourism - Management" has the highest co-occurrence with a frequency of 84. A total of 10 clusters were formed, with clusters 9 and 10 each containing 1 keyword.

Conclusions: According to the findings of this study, it can be concluded that the field of sports tourism is growing and developing, and to improve the research process in this field, there is a need to pay more attention to less studied clusters and develop interdisciplinary research in various fields related to sports and tourism. Also, expanding international cooperation and improving scientific processes in this field can help improve the quality of research and further promote sports tourism.

Cite this article: Norouzi, Y., Ebadollah Amoughin, J., & Karbin Ashtiany, F. (2024). An Analysis of Sports Tourism Based on Approaches and Trends. *Information Technology and Sport*, 1(1), 183-204. <https://doi.org/10.22091/its.2025.12584.1013>

© The Author(s) retain the copyright.

Publisher: University of Qom Press.

DOI: <https://doi.org/10.22091/its.2025.12584.1013>

Introduction

Sport tourism is a significant sector within the tourism industry that combines travel and sporting activities. This form of tourism has substantial economic, social, and cultural impacts, as it can increase employment, improve infrastructure, and boost local incomes. Sport tourism includes travel for participating in sports events, watching competitions, or visiting sports-related attractions.

Studies in sport tourism use bibliometric methods to analyze the scientific trends in the field by examining published data from academic databases. They identify thematic patterns, frequent keywords, and research clusters. Findings indicate that different countries contribute variably to the knowledge production in this domain, with common keywords including satisfaction, loyalty, and tourist motivation.

Domestic and international research demonstrates that since 2016, the field has seen significant quantitative and qualitative growth, particularly in marketing, consumer behavior, and technology's influence on tourist experiences. Research also reveals an increasing focus on small-scale and cultural events rather than large-scale sports competitions. However, comprehensive visual analysis of sport tourism has been limited, prompting this study to provide a clearer scientific structure of the field.

Method

This research is applied in nature and has been conducted using bibliometric study methods. The research population includes all indexed records related to sport tourism in the Web of Science database, which were retrieved from the database on 16/12/1403.

The total number of scientific publications in this field amounts to 662 records. Data retrieval was performed through the advanced search section of Web of Science, and the records were obtained in two formats: txt and plaintxt.

The search query used was: TS= "sport tourism" OR TI= "sport tourism" OR AB= "sport tourism" OR KP= "sport tourism"

Additionally, visualization was carried out using the software tools VOSviewer, UCINET, and BibExcel.

Results

Among the 663 retrieved records, Hinch T ranks first with 13 publications. Following closely, Fairley S with 12 publications ranks second, and Higham J with 11 publications ranks third. These authors have the highest number of scientific contributions related to sport tourism in the Web of Science database.

Among these records, the USA leads with 132 publications, followed by People's Republic of China with 57 records, and Australia with 54 records. These countries have the highest scientific production in the field of sport tourism within the Web of Science.

The highest number of publications occurred in 2024, with 62 records, while the lowest was in 2023, with 34 records. Regarding publication formats, Articles were the most common, accounting for 508 records, followed by Proceedings Papers with 101 records, ranking first and second respectively.

The findings indicate that the State University System of Florida holds the top position with 26 records, followed by the University of Florida and the University of Queensland, which rank second and third, respectively. Additionally, 452 records belong to the Social Sciences Other Topics category, while 156 records are related to Business Economics. The results show that the most frequently occurring keyword is sport tourism, appearing 227 times. The second and third most frequent keywords are tourism (61 occurrences) and sport (32 occurrences). Moreover, the keyword pairing Management - Hospitality, Leisure, Sport & Tourism appears 84 times, ranking first. This indicates a strong interdisciplinary connection between these fields, highlighting the frequent integration of sport tourism with management-related research. These findings suggest that deeper analytical studies could merge sport tourism with management, helping governments and organizations make more informed decisions and strategic plans.

The overall cluster map illustrates the scientific keyword network associated with sport tourism and its relationship with other clusters. The analysis identified 10 clusters, with sport tourism being the central and most significant keyword.

Sport tourism, marked in red, has the highest occurrence rate. Surrounding colors—yellow, green, and blue—signify high frequency as well, while keywords closer to the map's edges are less significant. Keywords positioned at the periphery have lower frequency and weaker connections to the core keywords.

Discussion

Sport tourism is an emerging sector combining sports activities with leisure travel. It not only attracts tourists but also enhances sports culture, exchanges experiences, and fosters international interactions. In recent decades, bibliometric studies have analyzed research trends, strengths, and weaknesses in this field.

Studies show that Hinch T leads with 13 academic records, while Taylor & Francis is the top publisher with 144 papers. The United States has the highest scientific output, and research articles are the most prevalent publication type.

Additionally, scholarly analysis highlights the Hospitality, Leisure, Sport & Tourism - Management cluster, appearing 84 times, indicating a strong interconnection between these fields. To advance sport tourism, interdisciplinary research and global collaborations are essential.

Conclusions

According to the findings of this study, it can be concluded that the field of sports tourism is growing and developing, and to improve the research process in this field, there is a need to pay more attention to less studied clusters and develop interdisciplinary research in various fields related to sports and tourism. Also, expanding international cooperation and improving scientific processes in this field can help improve the quality of research and further promote sports tourism. **Funding**

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

CRedit authorship contribution statement

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts.

Conflict of interest

The authors declared no conflict of interest.

Ethical considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, and plagiarism, and any form of misconduct.

Acknowledgements

The authors would like to thank all participants of the present study

تحلیلی بر گردشگری ورزشی مبتنی بر رویکردها و روندها

یعقوب نوروزی^۱ , جعفر عباداله عموقین^۲ , فاطمه کاربین آشتیانی^۳

۱- استاد علم اطلاعات و دانش شناسی، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه قم، قم، ایران. ynorouzi@gmail.com

۲- دانشیار علم اطلاعات و دانش شناسی، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه قم، قم، ایران. ebadollah2005@gmail.com

۳- نویسنده مسئول، کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه قم، قم، ایران. رایانامه:

fa.karbin1379@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: این پژوهش با هدف تحلیلی بر گردشگری ورزشی مبتنی بر رویکردها و روندها انجام گرفته است. روش پژوهش: این تحقیق از نوع کاربردی بوده و با رویکرد علم سنجی انجام شده است. جامعه آماری این تحقیق ۶۶۳ رکورد است که از نمونه‌گیری خاصی استفاده نشده و کل رکوردها بررسی شده است. جهت استخراج داده‌ها از قسمت جستجوی پیشرفته پایگاه استنادی وب آو ساینس استفاده شده است. برای تحلیل داده‌ها و ترسیم نقشه‌ها از نرم افزارهای علم سنجی وس ویور، یوسی نت و بایب اکسل استفاده شده است.
تاریخچه مقاله: تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۰/۰۲ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۱/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۱۹ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۱۹	یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که در مجموع ۶۶۳ رکورد اطلاعاتی در رابطه با گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس نمایه شده است. در بین نویسندگان Hinch T با تعداد تولیدات ۱۳ و اچ ایندکس ۵ در رتبه اول قرار گرفته است. کشور آمریکا با ۱۳۲ رکورد اطلاعاتی و در بین سال‌ها، سال ۲۰۲۴ با ۶۲ رکورد اطلاعاتی در رتبه‌های اول قرار دارد. کلیدواژه گردشگری ورزشی با تعداد ۲۲۷ فراوانی پرتکرارترین کلیدواژه است. دو زوج Hospitality, Leisure, Sport & Tourism- Management با ۸۴ فراوانی بیشترین هم‌واژگانی را دارند و در مجموع ۱۰ خوشه تشکیل شده است و خوشه شماره ۱ با تعداد ۱۳ کلیدواژه بزرگترین خوشه است.
کلیدواژه‌ها: گردشگری ورزشی، علم سنجی، مصورسازی، تولیدات علمی، وب آو ساینس.	نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که حوزه گردشگری ورزشی در حال رشد و توسعه است و برای بهبود روند تحقیقاتی در این زمینه، نیاز به توجه بیشتر به خوشه‌های کمتر بررسی شده و توسعه تحقیقات بین‌رشته‌ای در زمینه‌های مختلف مرتبط با ورزش و گردشگری احساس می‌شود. همچنین، گسترش همکاری‌های بین‌المللی و بهبود فرآیندهای علمی در این حوزه می‌تواند به ارتقای کیفیت پژوهش‌ها و ترویج هرچه بیشتر گردشگری ورزشی کمک کند.

استاد: نوروزی، یعقوب، عباداله عموقین، جعفر، & کاربین آشتیانی، فاطمه. (۱۴۰۳). تحلیلی بر گردشگری ورزشی مبتنی بر رویکردها و روندها. *فناوری اطلاعات و*

<https://doi.org/10.22091/its.2025.12584.1013>

ورزش، ۱ (۱)، ۱۸۳-۲۰۴.

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه قم.

مقدمه

در دنیای مدرن، گردشگری به عنوان یکی از پدیده‌های مهم اقتصادی و اجتماعی شناخته شده است و به عنوان ابزاری موثر برای رسیدن به توسعه در جوامع مختلف عمل می‌کند. (نصراالله زاده و همکاران، ۱۴۰۳) ورزش نیز به عنوان یکی از زمینه‌های وسیع و حیاتی در جهان است که جایگاه ویژه‌ای دارد و افراد بسیاری در زمینه‌های مختلف ورزشی مشغول به فعالیت هستند. یکی از مهم‌ترین و جذاب‌ترین بخش‌های صنعت گردشگری، گردشگری ورزشی است که ترکیبی از گردشگری و ورزش به شمار می‌آید. در این نوع گردشگری، ورزش به عنوان یکی از فعالیت‌های برجسته و اصلی در نظر گرفته می‌شود و همزمان با آن، گردشگری نیز به شکلی گسترده با انواع مختلفی از ورزش‌ها و رویدادهای ورزشی در ارتباط است. (حقیقت و همکاران، ۱۴۰۳)

گردشگری ورزشی نقش مهم و چشمگیری در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع مختلف دارد. این صنعت می‌تواند به افزایش اشتغال، بهبود زیرساخت‌های اجتماعی و ارتقای سطح درآمد جامعه کمک کند. از سوی دیگر، یکی از ویژگی‌های خاص این نوع گردشگری، ایجاد تجربیات منحصر به فرد و فرصت‌های تعامل با فرهنگ‌های مختلف است که باعث محبوبیت آن در بین گردشگران می‌شود. این فرآیند، نه تنها موجب توسعه صنعت گردشگری، بلکه به تقویت روابط بین‌المللی و ایجاد فرصت‌های جدید برای تعاملات اجتماعی و اقتصادی می‌شود.

بنابراین، گردشگری ورزشی به سفرهایی شناخته می‌شود که به دلیل انجام فعالیت و کارهای ورزشی، تماشای رویدادهای ورزشی یا بازدید از جاذبه‌های مرتبط با ورزش انجام می‌شود (عبداله نژاد و همکاران، ۱۴۰۳). این نوع گردشگری می‌تواند شامل سفر به مقصدهایی باشد که میزبان مسابقات بزرگ جهانی یا فعالیت‌های ورزشی خاص هستند.

در زمینه پژوهش‌های علمی، علم‌سنجی به یکی از رایج‌ترین روش‌ها برای ارزیابی و مقایسه تولیدات علمی کشورها است. این حوزه برای پژوهشگران امکان‌پذیر می‌کند تا تولیدات علمی کشورهای مختلف را مقایسه کرده و وضعیت علمی آن‌ها را در زمینه‌های گوناگون پژوهشی مورد ارزیابی قرار دهند.

هدف اصلی این پژوهش، ترسیم ساختار علمی حوزه گردشگری ورزشی از طریق تحلیل هم‌واژگانی است (اخوان و همکاران، ۱۴۰۱). این نوع تحلیل، نوعی از تحلیل محتوا است که در آن فراوانی و تکرار کلمات و عبارات خاص در یک حوزه علمی بررسی خواهد شد. از این رو، این نوع تحلیل به پژوهشگران این فرصت را می‌دهد تا روندهای علمی موجود در زمینه گردشگری ورزشی را شناسایی و بررسی کنند (کشوری و همتی، ۱۳۹۷).

در این مقاله، تلاش شده است تا با استفاده از روش‌های علم‌سنجی، میزان تولیدات علمی در حوزه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب‌آو ساینس مورد بررسی قرار گیرد. این تحلیل می‌تواند به پژوهشگران و محققان کمک کند تا وضعیت علمی و تحقیقاتی حوزه گردشگری ورزشی را بهتر درک کرده و به شناسایی روندهای مهم و نوآوری‌های این حوزه بپردازند.

پرسش‌های پژوهش

۱. در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب‌آو ساینس چه نویسندگانی، چه کشورهایی در طی چه سال‌هایی و در چه نوع مستنداتی و در چه سازمان‌هایی بیش‌ترین مدارک را منتشر کردند؟
۲. حیطه موضوعی اصلی مورد بحث در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب‌آو ساینس کدامند؟
۳. پرتکرارترین کلیدواژه‌های حوزه گردشگری ورزشی کدامند؟
۴. توزیع فراوانی کلیدواژه‌های حوزه گردشگری ورزشی براساس میزان هم‌واژگانی چگونه است؟

۵. مهم‌ترین خوشه‌ها در حوزه گردشگری ورزشی کدامند؟

پیشینه پژوهش در داخل کشور

اسماعیلی مهیاری و بد (۱۴۰۳) پژوهشی با عنوان "مروری بر پژوهش‌های گردشگری رویداد: درک ساختارهای اجتماعی و مفهومی، شناسایی روندهای کنونی و آتی" با هدف مروری کمی بر تحقیق‌های گردشگری رویداد در جهت درک بهتر ساختارهای مفهومی و جریان‌های پژوهشی حال و آینده انجام شده است. در این مقاله از روش کتاب‌سنجی و جهت استخراج مقالات از پایگاه استنادی وب‌آوساینس همچنین برای مصورسازی داده‌ها از نرم افزار ووس‌ویور استفاده شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که انتشار مقالات در سال ۲۰۱۹ با تعداد ۲۰۶ مقاله و استنادها در سال ۲۰۲۱ با ۶۷۸۳ استناد به بالاترین تعداد خود رسیده است. توجه بیشتر به رویدادهای کوچک مقیاس و فرهنگی در مقایسه با رویدادهای کلان ورزشی، توجه به بازاریابی، رفتار مصرف کننده، تجربه گردشگران و نقش فناوری از مهم‌ترین روندهای جدید می‌باشند.

عبداله‌نژاد و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی با عنوان "تحلیل کتابسنجی کیفیت خدمات در گردشگری ورزشی" به تحلیل مفاهیم و روندهای درحال ظهور علمی در پژوهش‌های کیفیت خدمات در گردشگری ورزشی برای کشف جهت‌دهی پژوهش‌های آینده است. در این پژوهش از پایگاه استنادی وب‌آوساینس و از نرم افزار ووس‌ویور استفاده شده است. نتایج این پژوهش بیانگر این است که تحقیقات کیفیت خدمات در ۲۰۲۰ به بیشترین میزان رسیده بود و امریکا بیشترین تحقیقات را در این حوزه انجام داده بود. تا قبل از ۲۰۱۹، واژه‌های رضایت، نیات رفتاری، وفاداری، انگیزه و تصویر مقصد جزء واژگان پرتکرار بود و واژه‌های جام جهانی، آثار اقتصادی، رویدادهای ورزشی، محیط فیزیکی، تجزیه و تحلیل کتابسنجی، نگرش، مهمان‌نوازی، هم‌آفرینی و مقاصد بعد از ۲۰۱۹ بیشترین تکرار را داشتند.

اخوان صفار و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان "علم‌سنجی پژوهش‌های منتشرشده در نشریه تحقیقات کاربردی در مدیریت ورزشی با استفاده از رویکرد تحلیل شبکه علمی" به بررسی و تجزیه و تحلیل شبکه مجموعه مقالات منتشرشده در نشریه تحقیقات کاربردی در مدیریت ورزشی از سال ۱۳۹۱ تاکنون که تعداد ۳۸۴ مقاله بود. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در مقالات منتشرشده موضوعاتی چون آموزش، بازاریابی، و مسائل سازمانی در حوزه مدیریت ورزشی بیشتر از سایر زمینه‌ها به آن‌ها پرداخته شده است و، نویسندگان مقالات تمایل بیشتری به تشکیل گروه‌های علمی کوچک در قالب دانشگاه‌ها و یا مؤسسات تحقیقاتی سازمان متبوع خود را داشتند.

اسماعیلی مهیاری و همکاران (۱۴۰۱) پژوهشی را با عنوان "تحلیل کتابسنجی روند جهانی پژوهش‌های بازاریابی ورزشی" انجام داده‌اند که در آن جهت استخراج داده‌ها از پایگاه استنادی وب‌آوساینس استفاده شده است و تعداد ۱۵۳۷ مقاله بازاریابی شده. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که افزایش کمی پژوهش‌ها به ویژه از سال ۲۰۱۶ بوده است و در سال ۲۰۲۰ با ۱۵۷ مقاله بالاترین تعداد را ثبت کرده است همچنین در این مقاله ۴ خوشه شناسایی شده که عبارتند از: حمایت مالی، برندسازی، رفتار مصرف کننده و بازاریابی خدمات.

پیشینه پژوهش در خارج از کشور

دونگ‌شیانگ هوانگ و همکاران (۲۰۲۴) پژوهشی با عنوان "تحلیل کتابسنجی جامع و بصری از تحقیقات مربوط به بیومکانیک شنای کراال سینه که از سال ۱۹۸۴ تا ۲۰۲۳" انجام داده‌اند. در این پژوهش از نرم‌افزار سایت اسپیس جهت بیبلیومتریک و بصری‌سازی استفاده کرده‌اند و ۵۰۸ مقاله را از پایگاه استنادی وب‌آوساینس استخراج کردند. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که زمینه‌های تحقیقاتی برجسته در بیومکانیک شنای کراال جلو می‌باشد که اگرچه تمرکز اصلی آن بر شنای کراال جلو بوده، اما می‌تواند به عنوان نمونه‌ای از روش‌های تحلیل در بیومکانیک ورزشی گسترده‌تر مورد استفاده قرار گیرد.

ویکتور ارناندس-بلتران و همکران (۲۰۲۳) پژوهشی را با عنوان " بررسی روند تغییرات و پیشرفت اسناد و مدارک مربوط به تحقیقات بیومکانیکی در رشته ژیمناستیک " انجام داده‌اند. هدف از انجام این مقاله ارائه کلی و جامع از تعداد انتشارات علمی که مربوط به پژوهش‌های بیومکانیکی ردر ژیمناستیک است. در این پژوهش ۳۲۵ سند از پایگاه استنادی وب آو ساینس مورد بررسی قرار گرفته است همچنین از ابزارهای تحلیلی مانند *Excel* و *VOSviewer* برای پردازش و تحلیل داده‌ها به کار رفته‌است که به شناسایی روندهای کلیدی و مشارکت‌های مهم در این حوزه کمک کرده‌اند.

سیتی نورحفیظه احمد و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان " بررسی آماری و تحلیلی مقالات مربوط به انگیزش داوطلبان در رویدادهای ورزشی، با استفاده از پایگاه داده *Scopus* " به تجزیه و تحلیل پژوهش‌هایی می‌پردازد که در معتبرترین نشریات علمی و در معتبرترین کشورها در حوزه انگیزه‌های شرکت‌کنندگان در رویدادهای ورزشی انجام شده است. نتایج این مقاله نشان داد که در طی ۴۰ سال گذشته، تعداد انتشارات مجلات اختصاص داده شده به این حوزه‌ها به طور تصاعدی رشد کرده است. هدف نهایی در این پژوهش، ارائه یک دیدگاه جامع و تحلیلی از وضعیت تحقیقات در این زمینه و کمک به محققان برای بهبود تحقیقات خود است.

مطالعاتی که در این حوزه انجام شده است نشان می‌دهد که پژوهش‌ها از سال ۲۰۱۶ به بعد رشد کمی و کیفی در آن‌ها بوجود آمده است و تحقیقات بیشتر بر بازاریابی، رفتار مصرف‌کننده، بیومکانیک، مدیریت ورزشی و... بوده. همچنین تمایل به برگزاری رویدادهای کوچک و استفاده از فناوری‌های جدید در تحقیقات دیده می‌شود. اما باوجود گستردگی فراوانی که در پیشینه‌ها مشاهده می‌شود بر تحلیل و مصورسازی گردشگری ورزشی کمتر توجه شده است به همین علت در این پژوهش قصد داریم که به بررسی این موضوع بپردازیم.

روش شناسی

این پژوهش از نوع کاربردی بوده و با استفاده از روش‌های مطالعات علم سنجی انجام شده است. جامعه پژوهش این تحقیق کلیه رکوردهای اطلاعاتی نمایه شده‌ای که مرتبط با گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس می‌باشد که در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۶ از آن پایگاه استنادی استخراج شده است.

تعداد کل تولیدات علمی در این حوزه ۶۶۲ رکورد است. بازبایی داده‌ها از قسمت جستجو پیشرفته پایگاه وب آو ساینس انجام شده و رکوردها به دو فرمت *txt* و *plaintxt* از این پایگاه گرفته شده است.

$TS = \text{"sport tourism"} \text{ OR } TI = \text{"sport tourism"} \text{ OR } AB = \text{"sport tourism"} \text{ OR } KP = \text{"sport tourism"}$

همچنین برای مصورسازی از نرم افزارهای *وس ویور*، *یوسی نت*، *یایب اکسل* استفاده شده است.

یافته‌ها

در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس چه نویسندگانی، چه کشورهایی در طی چه سال‌هایی و در چه نوع مستنداتی و در چه سازمان‌هایی بیش‌ترین مدارک را منتشر کردند؟

جدول ۱. نویسندگان پرتولید در حوزه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	نام پژوهشگران	تعداد تولیدات	درصد تولیدات از کل	H ایندکس
۱	Hinch T	۱۳	۱.۹۶۴٪	۵
۲	Fairley S	۱۲	۱.۸۱۳٪	۸
۳	Higham J	۱۱	۱.۶۶۲٪	۳
۴	Cho H	۱۰	۱.۵۱۱٪	۹
۵	Kruger M	۱۰	۱.۵۱۱٪	۶
۶	Melo R	۱۰	۱.۵۱۱٪	۳
۷	Peric M	۱۰	۱.۵۱۱٪	۶
۸	Gibson H	۹	۱.۳۶۰٪	۸
۹	Pereira E	۹	۱.۳۶۰٪	۲
۱۰	Vrondou O	۹	۱.۳۶۰٪	۲

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود؛ در میان ۶۶۳ رکورد بازیابی شده، *Hinch T* با نوشتن ۱۳ مدرک رتبه اول را به خود اختصاص داده است. به دنبال آن *Fairley S* با ۱۲ مدرک در رتبه دوم و *Higham J* با ۱۱ مدرک در رتبه سوم، از نویسندگانی هستند که بیشترین تولیدات علمی در رابطه با گردشگری ورزشی در پایگاه وب آو ساینس را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۲. کشورهای پرتولید در حوزه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	کشورها	تعداد رکورد	درصد از کل تولیدات
۱	USA	۱۳۲	٪۱۹.۹۱۰
۲	PEOPLES R CHINA	۵۷	٪۸.۵۹۷
۳	AUSTRALIA	۵۴	٪۸.۱۴۵
۴	SPAIN	۵۰	٪۷.۵۴۱
۵	ENGLAND	۴۹	٪۷.۳۹۱
۶	GREECE	۳۱	٪۴.۶۷۶
۷	PORTUGAL	۳۰	٪۴.۵۲۵
۸	CANADA	۲۹	٪۴.۳۷۴

۴.۲۲۳٪	۲۸	SOUTH AFRICA	۹
۴.۰۷۲٪	۲۷	FRANCE	۱۰

در میان ۶۶۳ رکورد بازیابی شده، کشور USA با ۱۳۲ رکورد، PEOPLES R CHINA با ۵۷ رکورد و AUSTRALIA با ۵۴ رکورد، کشورهایی با بیشترین تولیدات علمی حوزه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس بودند.

جدول ۳. میزان مستندات منتشر شده در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	سال انتشار	تعداد رکورد	درصد از کل تولیدات
۱	۲۰۲۴	۶۲	۹.۳۵۱٪
۲	۲۰۲۱	۵۶	۸.۴۴۶٪
۳	۲۰۲۰	۵۲	۷.۸۴۳٪
۴	۲۰۱۹	۴۵	۶.۷۸۷٪
۵	۲۰۱۷	۴۱	۶.۱۸۴٪
۶	۲۰۱۶	۴۰	۶.۰۳۳٪
۷	۲۰۱۸	۳۸	۵.۷۳۲٪
۸	۲۰۱۴	۳۷	۵.۵۸۱٪
۹	۲۰۲۲	۳۶	۵.۴۳۰٪
۱۰	۲۰۲۳	۳۴	۵.۱۲۸٪

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود؛ در ۱۰ نتیجه برتر، بیشترین تولید در سال ۲۰۲۴ بوده است که ۶۲ رکورد در این سال تولید شده و کمترین آن در سال ۲۰۲۳ با ۳۴ رکورد اطلاعاتی است.

جدول ۴. انواع مستندات منتشر شده در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	نوع سند	تعداد رکورد	درصد از کل
۱	Article	۵۰۹	۷۶.۷۷۲٪
۲	Proceeding Paper	۱۰۱	۱۵.۲۳۴٪
۳	Book Chapters	۴۰	۶.۰۳۳٪
۴	Review Article	۱۸	۲.۷۱۵٪
۵	Book Review	۱۶	۲.۴۱۳٪

۶	Editorial Material	۱۵	۲.۲۶۲٪
۷	Early Access	۱۰	۱.۵۰۸٪
۸	Meeting Abstract	۳	۰.۴۵۲٪
۹	Book	۲	۰.۳۰۲٪
۱۰	Letter	۱	۰.۱۵۱٪

در میان ۶۶۳ رکورد بازیابی شده، بیشترین قالب به صورت *Article* با تعداد ۵۰۸ رکورد و قالب *Proceeding paper* با تعداد ۱۰۱ رکورد در رتبه‌های اول و دوم قرار می‌گیرد.

جدول ۵. سازمان‌های برتر در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	نام سازمان	تعداد رکورد	درصد تولیدات از کل
۱	STATE UNIVERSITY SYSTEM OF FLORIDA	۲۶	۳.۹۲۷٪
۲	UNIVERSITY OF FLORIDA	۲۴	۳.۶۲۵٪
۳	UNIVERSITY OF QUEENSLAND	۲۰	۳.۰۲۱٪
۴	GRIFFITH UNIVERSITY	۱۳	۱.۹۶۴٪
۵	NORTH WEST UNIVERSITY SOUTH AFRICA	۱۳	۱.۹۶۴٪
۶	UNIVERSITY OF PELOPONNESE	۱۳	۱.۹۶۴٪
۷	GERMAN SPORT UNIVERSITY COLOGNE	۱۲	۱.۸۱۳٪
۸	UNIVERSITY OF RIJEKA	۱۲	۱.۸۱۳٪
۹	UNIVERSIDADE DO ALGARVE	۱۱	۱.۶۶۲٪
۱۰	TEXAS A M UNIVERSITY SYSTEM	۱۰	۱.۵۱۱٪

همان‌طور که یافته‌ها نشان می‌دهد *STATE UNIVERSITY SYSTEM OF FLORIDA* با تعداد ۲۶ رکورد اطلاعاتی در رتبه اول و بعد از آن *UNIVERSITY OF FLORIDA* و *UNIVERSITY OF QUEENSLAND* به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار می‌گیرند.

حیطه موضوعی اصلی مورد بحث در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس کدامند؟

جدول ۶. حیطه موضوعی اصلی در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

رتبه	حیطه موضوعی	تعداد رکورد	درصد تولیدات از کل
۱	Social Sciences Other Topics	۴۵۲	۶۸.۲۷۸٪
۲	Business Economics	۱۵۶	۲۳.۵۶۵٪

فناوری اطلاعات و ورزش، دوره ۱، شماره ۱، ۱۴۰۳			۱۹۴
۹۶۶۸٪	۶۴	<i>Environmental Sciences Ecology</i>	۳
۸۴۵۹٪	۵۶	<i>Sport Sciences</i>	۴
۷۱۰۰٪	۴۷	<i>Science Technology Other Topics</i>	۵
۶۰۴۲٪	۴۰	<i>Sociology</i>	۶
۵۵۸۹٪	۳۷	<i>Geography</i>	۷
۵۱۳۶٪	۳۴	<i>Education Educational Research</i>	۸
۴۲۳۰٪	۲۸	<i>Development Studies</i>	۹
۱۶۶۲٪	۱۱	<i>Computer Science</i>	۱۰

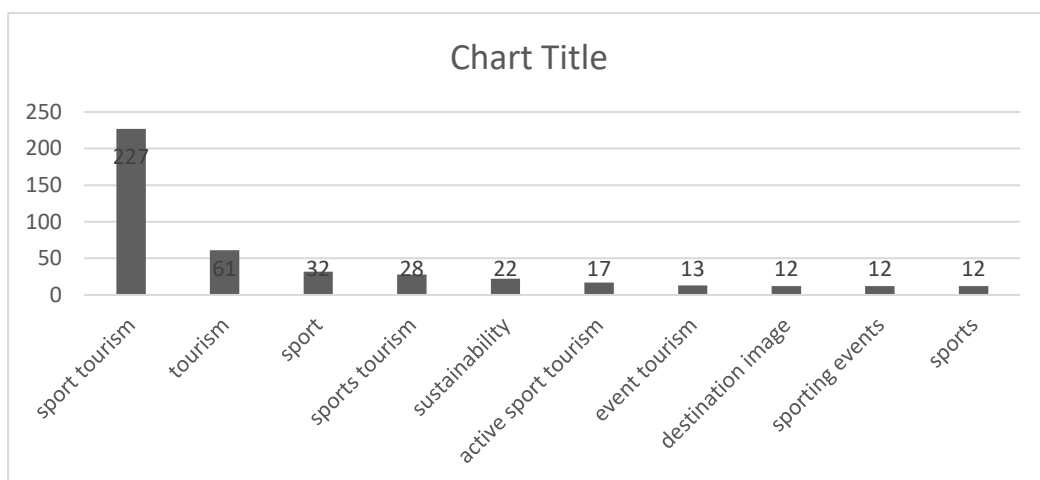
همان‌طور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود؛ تعداد ۴۵۲ رکورد اطلاعاتی مربوط به *Social Sciences Other Topics* و تعداد ۱۵۶ رکورد اطلاعاتی مربوط به *Business Economics* است.

پرتکرارترین کلیدواژه‌های حوزه گردشگری ورزشی کدامند؟

جدول ۷. پرتکرارترین کلیدواژه‌ها در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب‌آو ساینس

رتبه	موضوع	فراوانی
۱	<i>sport tourism</i>	۲۲۷
۲	<i>tourism</i>	۶۱
۳	<i>sport</i>	۳۲
۴	<i>sports tourism</i>	۲۸
۵	<i>sustainability</i>	۲۲
۶	<i>active sport tourism</i>	۱۷
۷	<i>event tourism</i>	۱۳
۸	<i>destination image</i>	۱۲
۹	<i>sporting events</i>	۱۲
۱۰	<i>sports</i>	۱۲

پرتکرارترین کلیدواژه، گردشگری ورزشی با فراوانی ۲۲۷ می‌باشد و در رتبه‌ها بعدی گردشگری با فراوانی ۶۱ و ورزش با فراوانی ۳۲ در رتبه دوم و سوم قرار می‌گیرد.

شکل ۱ - نمودار فراوانی کلیدواژه‌ها

توزیع فراوانی کلیدواژه‌های حوزه گردشگری ورزشی براساس میزان هم‌واژگانی چگونه است؟
جدول ۸. فراوانی کلیدواژه‌ها در حیطه گردشگری ورزشی در پایگاه استنادی وب آو ساینس

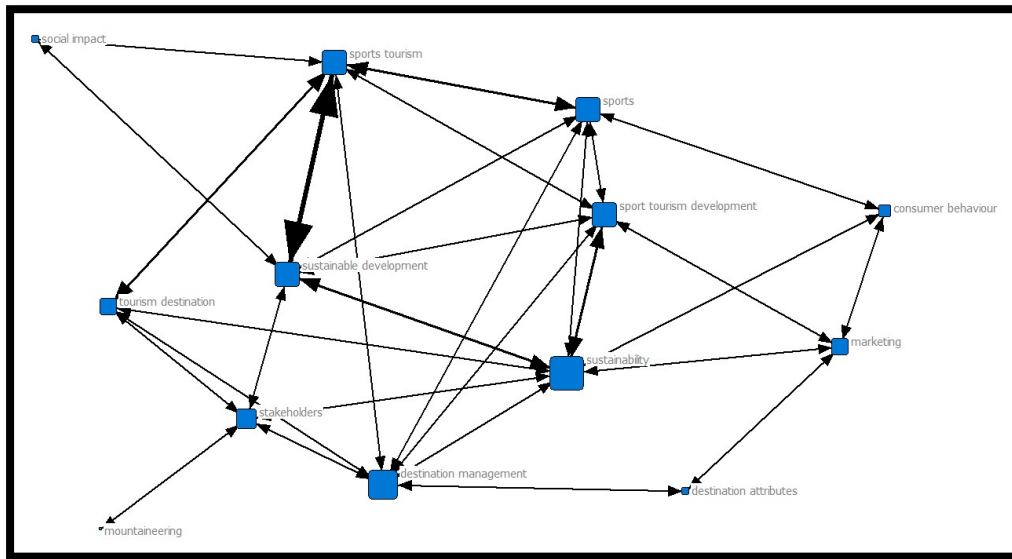
فراوانی	زوج‌های هم‌واژگان	رتبه
۸۴	<i>-Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Management</i>	۱
۳۷	<i>-Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Sociology</i>	۲
۳۴	<i>-Green & Sustainable Science & Technology Environmental Sciences</i>	۳
۳۲	<i>-Environmental Sciences Environmental Studies</i>	۴
۳۲	<i>- Green & Sustainable Science & Technology Environmental Studies</i>	۵
۲۴	<i>-Development Studies Hospitality, Leisure, Sport & Tourism</i>	۶
۲۴	<i>-Development Studies Geography</i>	۷
۲۴	<i>-Geography Hospitality, Leisure, Sport & Tourism</i>	۸
۲۳	<i>-Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Sport Sciences</i>	۹

همان گونه که در شکل ۴ مشاهده می شود؛ کلیدواژه گردشگری ورزشی دارای بیشترین فراوانی بوده و هر چه کلیدواژه‌ای در حاشیه قرار گرفته باشد فراوانی و ارتباط کمتری با سایر کلیدواژه‌ها دارد.

مهم‌ترین خوشه‌ها در حوزه گردشگری ورزشی کدامند؟ نتایج جدول ۹ مهمترین خوشه‌ها را نشان می‌دهد.

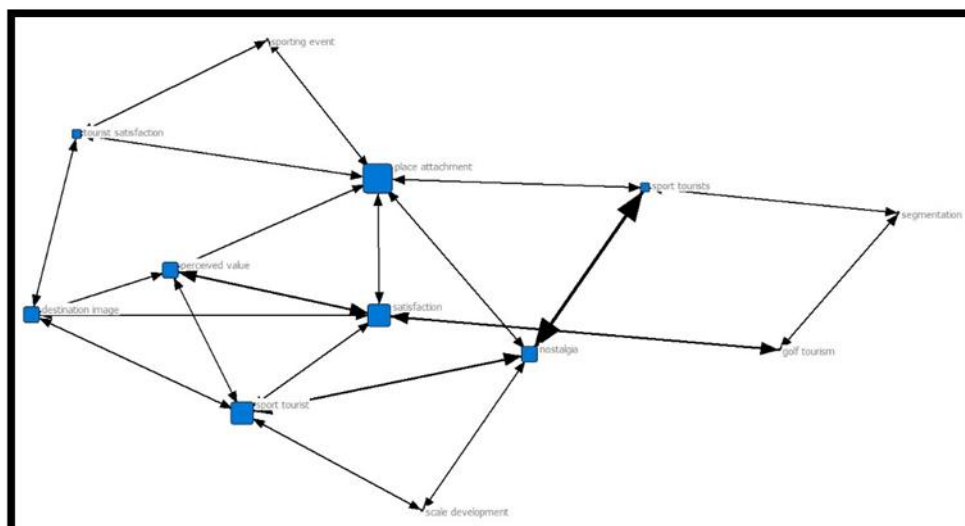
جدول ۹ - خوشه‌ها

شماره خوشه	نام خوشه	خوشه
۱	پایداری	<i>- stakeholders- sustainability- sustainable development-tourism destination mountaineering- social impact- sport tourism development- sports-sports tourism consumer behaviour- destination attributes- destination management- marketing-</i>
۲	وابستگی به مکان	<i>- segmentation- sport tourist- sport tourists- sporting event-tourist satisfaction - perceived value- place attachment- satisfaction-scale development destination image- golf tourism-nostalgia</i>
۳	گردشگری ورزشی فعال	<i>- event- gender- involvement- leisure- mountain biking- serious leisure-trail running active sport tourism- cycling- cycling tourism-destination marketing</i>
۴	ساکنان محلی	<i>- legacy- market segmentation- mega-events- olympic games- residents-south Africa covid-19- crisis management- events-fifa world cup</i>
۵	گردشگری ورزشی	<i>- Japan- physical activity- recreation- sport events- sport tourism-sustainable tourism climate change- environment-event tourism</i>
۶	ورزش	<i>tourism- sport event- sport- identity- heritage- culture-Cricket</i>
۷	جامعه میزبان	<i>- event impacts - rural tourism- sport tourism events- strategic planning-tourism development host community-development</i>
۸	ماراتن	<i>sustainable tourism development-sporting events-motivation-marathon- event management-economic impact</i>

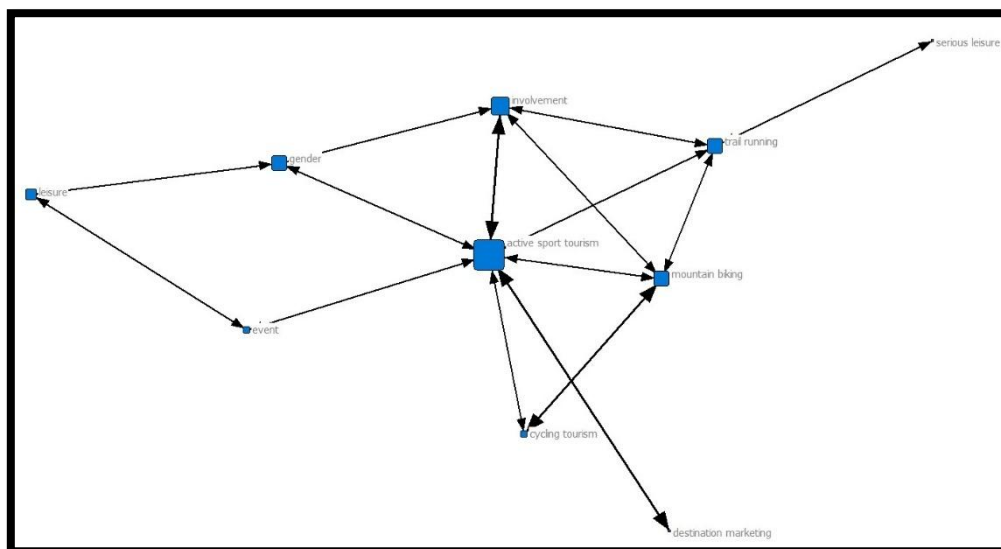
شکل ۵- خوشه شماره ۱

همانطور که در شکل ۵ مشاهده می شود تعداد ۱۳ کلیدواژه در این خوشه وجود دارد، دو کلیدواژه *sports tourism* و *sustainable development* بیشترین هم‌رخدادی را در این شبکه دارند و در رتبه دوم دو کلیدواژه *sports tourism* و *sports* هستند. کلیدواژه *sustainability* در مرکزیت این خوشه قرار دارد و بیشترین ارتباط را با دیگر کلیدواژه‌ها برقرار کرده است.

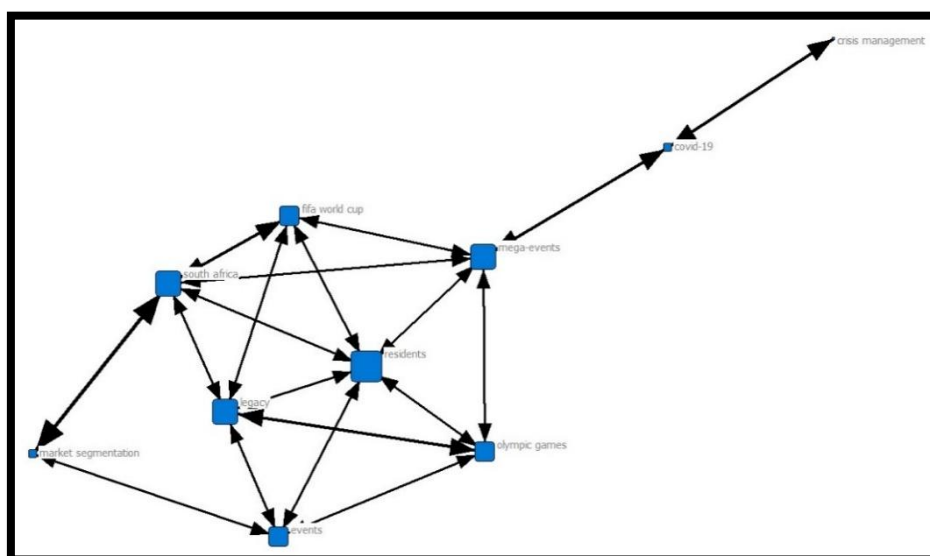
شکل ۶- خوشه شماره ۲

در خوشه شماره ۲، *place attachment* در مرکزیت این خوشه قرار دارد و دو کلیدواژه *sport tourists* و *nostalgia* بیشترین هم‌رخدادی را با دیگر کلیدواژه‌ها دارد. تعداد کلیدواژه‌ای که در این خوشه به کار رفته است ۱۲ مفهوم است.

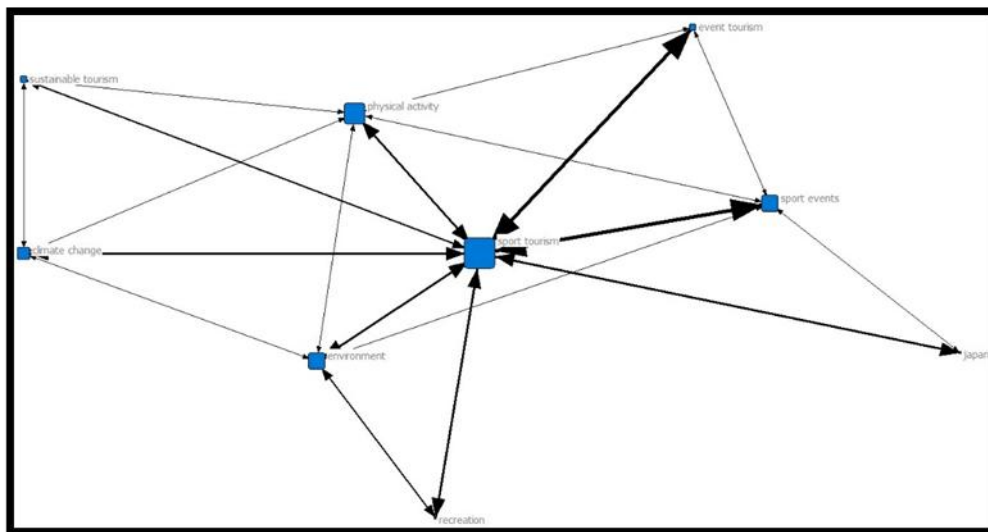
شکل ۷- خوشه شماره ۳

همانطور که در خوشه شماره ۳ دیده می شود *active sport tourism* (گردشگری ورزشی فعال) در مرکزیت این خوشه قرار دارد و بیانگر اهمیت و بیشترین هم‌رخدادی را با دیگر کلیدواژه‌ها دارد. تعداد ۱۰ کلیدواژه در این خوشه به کار رفته است.

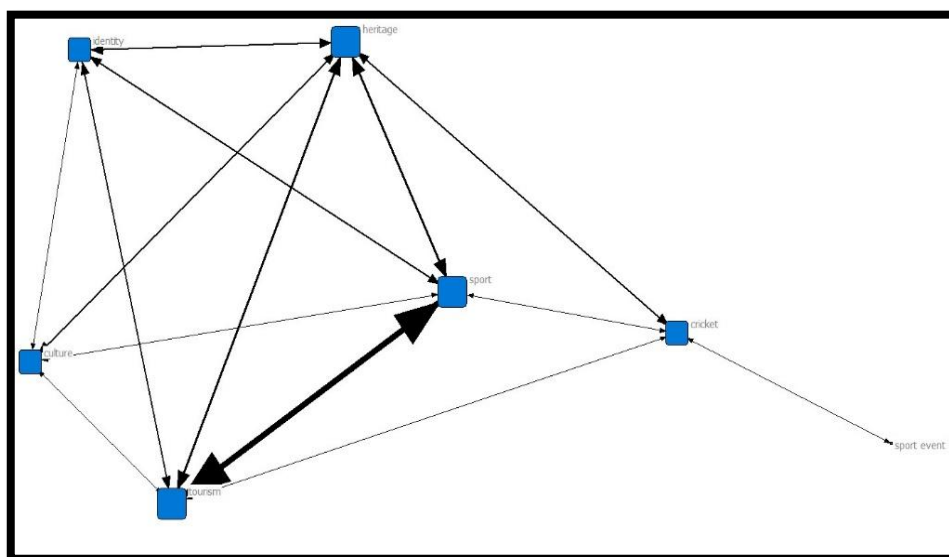
شکل ۸- خوشه شماره ۴

همانطور که در شکل ۸ که مربوط به خوشه شماره ۴ است، کلیدواژه *residents* در مرکزیت این خوشه قرار دارد و بیشترین ارتباط را با دیگر کلیدواژه‌ها دارد همچنین تعداد ۱۰ کلیدواژه در این خوشه وجود دارد.

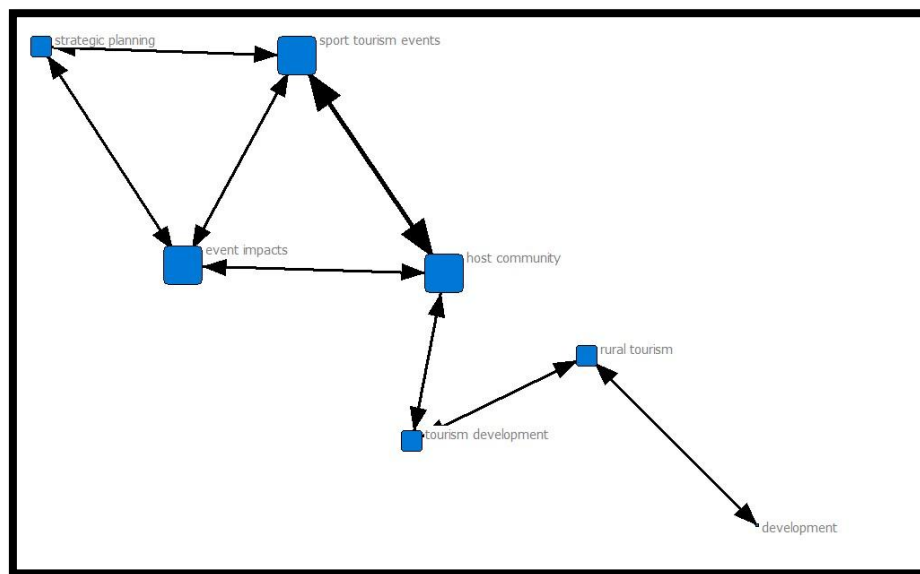
شکل ۹ - خوشه شماره ۵

در خوشه شماره ۵ (*sport tourism* گردشگری ورزشی) در مرکزیت قرار گرفته است، تعداد ۹ کلیدواژه در این خوشه وجود دارد و دو کلیدواژه *event tourism* و *sport events* با کلیدواژه *sport tourism* بیشترین هم‌رخدادی را دارند.

شکل ۱۰ - خوشه شماره ۶

همانطور که در شکل ۱۰ مربوط به خوشه شماره ۶ می‌بینید مرکزیت این خوشه *sport* است و بیشترین هم‌رخدادی را با کلیدواژه *tourism* دارد. تعداد ۷ کلیدواژه در این خوشه وجود دارد.

شکل ۱۱- خوشه شماره ۷

در شکل ۱۱ و در خوشه شماره ۷ *Host Community* (جامعه میزبان) در مرکزیت خوشه قرار دارد و در رتبه بعدی *Sport Tourism Events* است. بیشترین هم‌رخدادی بین دو کلیدواژه *Host Community* و *Sport Tourism Events* است. در خوشه ۸ *event management* در مرکز ارتباطات قرار دارد و بیشترین ارتباط را با دیگر گره‌ها برقرار می‌کند. تعداد ۶ کلیدواژه در این خوشه وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

گردشگری ورزشی یکی از شاخه‌های نوین و در حال توسعه گردشگری است و به‌طور فزاینده‌ای در دهه‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است و نقشی مهمی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای مختلف ایفا می‌کند. این حوزه ترکیبی از دو حوزه اصلی است: فعالیت‌های ورزشی و سفرهای تفریحی. گردشگری ورزشی نه تنها فرصتی برای جذب گردشگران فراهم می‌آورد، بلکه باعث ارتقای فرهنگ ورزش، تبادل تجربیات ورزشی و گسترش تعاملات بین‌المللی در این زمینه می‌شود.

علم‌سنجی، به‌عنوان یک حوزه تحقیقاتی، در ارزیابی و تحلیل پژوهش‌ها و مقالات علمی به‌منظور شناسایی روندهای تحقیقاتی، نقاط قوت و ضعف آن‌ها، و همچنین کشف موضوعات برجسته در یک حوزه خاص، نقش مهمی دارد. استفاده از روش‌های علم‌سنجی در پژوهش‌های مربوط به گردشگری ورزشی، می‌تواند به درک بهتر وضعیت علمی این حوزه و پیش‌بینی آینده تحقیقات کمک کننده باشد.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهند که در زمینه گردشگری ورزشی، *Hinch T* با داشتن ۱۳ رکورد علمی و اچ‌ایندکس ۵، در صدر نویسندگان این حوزه قرار دارد. همچنین، بررسی‌ها نشان داده‌اند که انتشارات *Taylor & Francis* با انتشار ۱۴۴ رکورد علمی، بیشترین ناشر در این زمینه به شمار می‌رود. از لحاظ نوع انتشارات، مقالات علمی بیشترین فراوانی را دارند و این نشان‌دهنده اهمیت بالای تحقیقات علمی در این حوزه است. در بین کشورهای مختلف، ایالات متحده آمریکا در صدر قرار دارد و زبان انگلیسی نیز به‌عنوان زبان غالب در این پژوهش‌ها شناخته می‌شود.

در این مطالعه، تعداد ۱۰ خوشه مختلف در حوزه گردشگری ورزشی شناسایی شده است که هر یک از آن‌ها نمایانگر یک موضوع خاص در تحقیقات این حوزه هستند. خوشه اول بیشترین تعداد کلیدواژه‌ها را شامل می‌شود و به‌عنوان مهم‌ترین خوشه از

نظر تنوع و حجم تحقیقات شناخته می‌شود. در مقابل، خوشه‌های ۹ و ۱۰ کمترین تعداد کلیدواژه‌ها را دارند و به نظر می‌رسد که این موضوعات کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. همچنین، بررسی‌های هم‌واژگانی نشان می‌دهند که زوج‌های واژگانی «*Hospitality, Leisure, Sport & Tourism-Management*» با فراوانی ۸۴ بیشترین میزان هم‌واژگانی را در تحقیقات مربوط به این حوزه دارند، که نشان‌دهنده ارتباط نزدیک و متقابل بین این مفاهیم در ادبیات علمی گردشگری ورزشی است.

با توجه به یافته‌های این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که حوزه گردشگری ورزشی در حال رشد و توسعه است و برای بهبود روند تحقیقاتی در این زمینه، نیاز به توجه بیشتر به خوشه‌های کمتر بررسی شده و توسعه تحقیقات بین‌رشته‌ای در زمینه‌های مختلف مرتبط با ورزش و گردشگری احساس می‌شود. همچنین، گسترش همکاری‌های بین‌المللی و بهبود فرآیندهای علمی در این حوزه می‌تواند به ارتقای کیفیت پژوهش‌ها و ترویج هرچه بیشتر گردشگری ورزشی کمک کند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه با اهداف کاربردی و با رعایت کلیه دستورالعمل‌های پژوهشی و اصول اخلاقی در رابطه با شرکت‌کنندگان، از جمله رضایت آگاهانه، داوطلبانه، حق کناره‌گیری از پژوهش در صورت تمایل، و حفاظت از اطلاعات محرمانه آزمودنی‌ها، انجام پذیرفته است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این پژوهش در کلیه مراحل اجرای پروژه مشارکت یکسانی داشته‌اند.

حامی مالی

در طول این پژوهش هیچگونه کمک مالی از منابع تأمین مالی در بخش عمومی، تجاری، و غیردولتی دریافت نشد.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله، تعارض منافع وجود نداشته است.

سپاسگزاری

از کلیه شرکت‌کنندگان که در اجرای این پژوهش همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Akhavan-Safar, M. , sadr, M. M. and Lajevardi, S. A. (2022). Scientometrics of articles published in the Journal of Applied Research in Sport Management using the scientific network analysis approach. *Applied Research of Sport Management*, 11(1), 25-42. doi: 10.30473/arsm.2022.9007
- esmailli, M. and Bod, M. (2024). Review on Event Tourism Research: Understanding Social and Conceptual Structures, Identifying Current and Future Trends. *Tourism and Leisure Time*, 9(17), 235-260. doi: 10.22133/tlj.2024.451080.1164.
- esmaeili mahyari, M. , Irani, H. R. and Normandipour, V. (2022). Bibliometric Analysis of The Global Trends on Sport Marketing Researches. *Sports Marketing Studies*, 3(1), 143-114. doi: <https://www.doi.org/10.34785/J021.2022.005>
- Haghighat, S. , Saberi, A. , Bagheri Ragheb, G. and Khaksari, G. (2024). Future Studies of Sports Tourism in Iran. *Sport Management Journal*, 16(3), 63-49. doi: 10.22059/jsm.2022.336248.2871
- Abdollahnezhad, F. , Andam, R. and Rajabi, M. (2024). Bibliometric Analysis of Service Quality in Sports Tourism. *Journal of Tourism and Development*, 13(1), 262-279. doi: 10.22034/jtd.2023.412562.2811
- keshvari M, Hemati Z. Mapping Scientific Outputs of Public Libraries Using Co-word Network Analysis. *Research on Information Science and Public Libraries* 2018; 24 (4) :545-568
- Nasrollahzadeh, F. , Tabesh, S. and Ramezanzadeh, M. (2024). Identifying factors affecting the quality of accessible sports tourism (case study: three northern provinces of Iran). *Tourism Management Studies*, 19(67), 1-40. doi: 10.22054/tms.2024.80113.2945
- Ahmad, S. N., Mas'od, A., Sulaiman, Z., & Hasbullah, N. N. (2021). Bibliometric Analysis on Motivation of Sport Event Volunteer using the Scopus Database. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(3), 1200-1227.
- Dongxiang, Huang., Keyi, ZHANG., Harry, K.H., Chow. (2024). Comprehensive bibliometric and visualized analysis of research on front crawl biomechanics published from 1984 to 2023. doi: 10.21203/rs.3.rs-4023457/v1.
- Víctor, Hernández-Beltrán., Mário, C., Espada., Jesús, Muñoz-Jiménez., Kiko, León., Cátia, C., Ferreira., Jose, A., Parraca., José, M., Gamonales. (2023). Evolution of Documents Related to Biomechanics Research in Gymnastics. *Biomechanics*, doi: 10.3390/biomechanics3040039.